

ΕΚΕΙΘΕΝ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΤΟΥ

Les faits spirites existent et je me vante d'être un esclave des faits.

Lombroso.

Ἡ ἀνθρώπινος Σκέψις ταννύουσα τὰς ἀτέρμονας πτέρυγας της κατακτᾷ ὁσημέραι σφαίρας ὅλως ἀγνώστους. Τὸ πᾶν μεταμορφοῦται, ἔξελίσσεται ὑπὸ τὴν φλέγουσαν πνοὴν της καὶ τὸ παράδοξον τῆς χθὲς καθίσταται πραγματικότης τῆς σήμερον.

Τὰς παλαιότερας τῶν ἀλχημιστῶν ὑποθέσεις ἢ θαυματουργὸς τῆς σήμερον ἐπιστήμη φέρει ἐπὶ τὸ ἔδαφος τῆς πραγματικότητος, τὴν ἀνύπαρκτον *φιλοσοφικὴν λίθον* ἀντικαθιστᾷ τὸ *ράδιον*!...

Αἱ ἀκτίνες X αἱ ἐπιτρέπουν, ὥς γνωστὸν, τὴν φωτογραφίαν ἀντικειμένου διὰ μέσου διαφραγμάτων ὅλως ἀδιαφωγῶν, αἱ ἀκτίνες N, αἵτινες κατὰ τὸν Charpentier ἀσκοῦσι μεγίστην ἐπὶ τῶν νευρικῶν κέντρων ἐπήρειαν αὐξάνουσαι τὴν δρᾶσιν τῶν μυῶν καὶ τῶν νέρων, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἔχουσιν ὥς πηγὴν αὐτὰς ταύτας τὰς μυϊκὰς συσπάσεις καὶ τὴν νευρικὴν λειτουργίαν, εἰσὶ μορφαὶ δυνάμεων, αἵτινες ἀνοίγουσιν ὅλως νέους ὀρίζοντας ἐρεῦνης καὶ ἀποτελοῦσι φωνὰς ἐκ τῶν καταλληλοτέρων πρὸς ἐρμηνείαν τινῶν ἐκ τῶν σκοτεινοτέρων τῆς νεωτέρας φιλοσοφίας φαινομένων.

Τὸ γεγονός, ὅτι αἱ ἀκτίνες N αὐξάνουσι τὴν τοῦ μαγνήτου μαγνητικὴν δύναμιν καὶ τὴν εἰς ἀπόστασιν εἰδικῆς δυνάμεως ἀκτινοβολίαν τῶν ἐν λειτουργίᾳ νέρων, διαφωτίζει ἡμᾶς ἐπὶ παραδείγματι περὶ τῆς θαυμαστῆς ἀντιλήψεως καὶ λεπτότητος ὑστερικῆς τινος ἀντιλαμβανομένης γεγονότων, ἅτινα ὥς ἐκ τῆς ἀποστάσεως καὶ τοῦ ἀπειροελαχίστου τῆς ἐντάσεως αὐτῶν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀδυνατοῦσι ν' ἀντιληφθῶσιν. Ὅντως ὁ καθηγητὴς τῆς ψυχιατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Νεαπόλεως Bianchi ἀναφέρει περίπτωσιν νεαρᾶς κόρης τυφλῆς καὶ παραλυτικῆς, ἣτις ἤκουσεν ἐκ τοῦ δωματίου της τὴν ἐκτέλεσιν μουσικοῦ τεμαχίου, τὸ ὅποιον αἱ ἐξαδέλφαι της ἔπαιζον εἰς ἀπόστασιν 2 χιλιομ. περίπου. Ἀλλ' οἱ ἐπιστήμονες τῆς σήμερον εἶνε δυνατόν νὰ ἐκπληττῶνται ἐπὶ τοιοῦτοις φαινομένοις μετὰ τὴν κπταλήσσουσαν ὄντως

ἀνακάλυψιν τῆς ἀνευ σύρματος εἰς ἀπόστασιν τῶν ἠλεκτρικῶν κυμάνσεων μεταβιβάσεως; [κυμάνσεων Herz].

Τὸ νευρικὸν σύστημα εἶνε ἢ μᾶλλον πολύπλοκος ἐκδηλώσις τῆς ζωικῆς ὕλης καὶ ὁ ἀνθρώπινος ἐγκέφαλος εἶνε ἐξ ὅλων τῶν ὀργάνων τὸ θαυμαστόν, οὔτινος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὀρισθοῦν τὰ ὅρια τῆς ἐξελίξεως.

Καὶ πράγματι ἀκολουθῶν τις τὴν ἐξέλιξιν τοῦ θαυμασίου τούτου συστήματος δύναται ἀδιστακτικῶς νὰ συμπεράνῃ, ὅτι «τὸ νευρικὸν σύστημα» εἶνε τὸ ὄργανον τῆς τοῦ Σύμπαντος συνειδήσεως καὶ ὅτι περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς λειτουργίας τῆς μέχρι τοῦδε γνωστῆς ὕλης. Ὁ νόμος τῆς τῶν δυνάμεων μεταμορφώσεως ἐφαρμόζεται κυρίως εἰς τὴν τοῦ νευρικοῦ συστήματος ζωὴν, καθότι τὸ νευρικὸν σύστημα παραλαμβάνον καὶ ἀφομοιοῦν τὰς θαυμασίας τοῦ περιβάλλοντος δυνάμεις ἀποδίδει αὐτὰς εἰς σκέψεις εἰς ἀκτινοβολίας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ θαυμαστόν οἰκοδόμημα τῆς τῶν σοφῶν διδασκαλίας· δι' ὃ καὶ δικαίως ὁ Oken φωνεῖ «l'esprit humain n'a qu'à se replier sur lui-même pour *redécouvrir* la création».

Τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα τῆς σήμερον καταπλήσσουν καὶ ταράσσουν τοὺς τῆς Δύσεως σοφοὺς, καίτοι μὴ ὑπαγόμενα ἔτι εἰς τὸν τοῦ πειραματισμοῦ ἀναμφισβήτητον ἔλεγχον. Ἡ ἐπιστήμη τοῦ μέλλοντος θ' ἀνακαλύψῃ βεβαίως τὰ μέσα καὶ θὰ ἐφεύρῃ τὰς μεθόδους πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παραδόξων ἐκδηλώσεων, αἵτινες διήγειραν τὴν φαντασίαν τινῶν, τὴν περιέργειαν ἄλλων καὶ τὴν ἀσυζητητὴ πολεμικὴν τῶν πολλῶν.

Ὁ σοφὸς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἔχῃ πίστιν μὴ ἐρειδομένην ἐπὶ τῆς ἐρεῦνης. Ὁ σοφὸς μὲ τὴν πολύμοχθον καὶ βαρεῖαν τῆς ἐρεῦνης σκαπάνην ἀνὰ χεῖρας ὀφείλει νὰ καθορίζῃ τοὺς ὅρους παντὸς φαινομένου, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸν μηχανισμόν δι' οὗ παράγεται· ἰδοὺ τὸ ἐπίμοχθον τοῦ ἐρευνητοῦ καθήκον. Οἱ ὄροι οὗτοι ἐν τῇ μελέτῃ τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων

δὲν ἐπραγματοποιήθησαν ἔτι, καίτοι ὑπέροχοι ἐπιστημονικαὶ προσωπικότητες ἐμόχθησαν τὸν εὐγενῆ τῆς ἀληθείας ἀγῶνα. Ἡ μακρὰ ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ἔταμον οἱ σκαπανεῖς τῆς Ἰδέας καθιστᾷ ἡμῖν γνωστὸν τὴν σήμερον, ὅτι ἡ Φύσις κατέχει μορφὰς δράσεως, κατέχει δυνάμεις ἀγνώστους ἔτι ἡμῖν, ὅτι αἱ νεώτεραι ἀνακαλύψεις τῶν ἀκτίνων X, τῶν ἀκτίνων N, τοῦ Ραδίου καὶ τῶν κυμάνσεων Herz κατέστησαν ἀληθοφανέστερα τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα, ἔτι δὲ, ὅτι πρόσωπά τινα κέκτηνται ἰδιαζούσας βιολογικὰς συνθήκας, αἵτινες εὐνοοῦσι τὴν ἀκτινοβολίαν δυνάμεων τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐν λανθανούσῃ διατελουσῶν μέχρι τινὸς καταστάσει.

Πᾶς τις γνωρίζει, ὅτι νεαρὰ κόρη διαρκούντος τοῦ ὑστερικοῦ παροξυσμοῦ ἀναπτύσσει μηχανικὴν δύναμιν κατὰ πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης, ἣν κέκτηται ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ αἰσθάνεται οὐδεμίαν κόπωσιν ἐπὶ τῇ ἀναπτύξει τῆς ὑπερόγκου ταύτης δυνάμεως. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἐπὶ τῷ ὑστερικῷ παροξυσμῷ γεννᾶται ἰδιάζουσα τις τῶν νευρικῶν κέντρων κατάστασις καθ' ἣν προσγίγνεται τῇ πασχούσῃ ποσότης τις μηχανικῆς δυνάμεως ἀσυγκρίτως ἀνωτέρα ἐκείνης, ἣν τὸ αὐτὸ ἄτομον δύναται ἐν φυσιολογικῇ καταστάσει ν' ἀναπτύξῃ· ἐπερχεται ἄρα μεταμόρφωσις τῆς ἐν τῷ νευρικῷ συστήματι ἀποταμιευομένης νευρικῆς δράσεως εἰς μηχανικὴν τοιαύτην. Τοῦ ἐπιστημονικοῦ τούτου γεγονότος ὄντος γενικῶς παραδεδεμένου τὴν σήμερον διατὶ νὰ ἐκπλήττεται τις, ἐὰν ἄτομά τινα ἐν ἐκστατικῇ εὐρισκόμενα καταστάσει ἀναπτύσσουσι πνευματικὰς δυνάμεις ἀνωτέρας καὶ ὅλως ξένας αὐτοῖς; Πλεῖστα ὅσα πνευματιστικὰ φαινόμενα ἐξεταζόμενα ὑπὸ σοβαρῶν ἐπιστημόνων τῆς σήμερον φαίνονται πολὺ ὀλιγώτερον μυστηριώδη ἢ ἄλλοτε. Καὶ ὄντως, ἄτομά τινα ἐν ὑπνωτικῇ καταστάσει παρουσιάζουσιν ἐκδηλώσεις θαυμαστὰς, τὰς ὁποίας μάτην θὰ προσπαθήσῃ τις ν' ἀναπαράγῃ ἐν φυσιολογικῇ τοιαύτῃ. Γνωστὸν τοῖς πᾶσι τυγχάνει τὸ πείραμα τοῦ Feré καθ' ὃ πλησιάζων ἢ ἐφαρμόζων τις μαγνήτην ἐπὶ τοῦ αὐχένος ἢ τοῦ ἡνίου ἀτόμου τινὸς ἐν ὑπνωτικῇ διατελοῦντος καταστάσει προκαλεῖ ὅλως ἀλλοίαν διεύθυνσιν τοῦ πνευματικοῦ καὶ αἰσθητι-

κοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ ἀτόμου, ἔτι δὲ γεννᾷ μεταβολὴν τινα τῆς λειτουργίας τοῦ ἐγκεφάλου ἐκδηλουμένην διὰ τῆς ταλαντεύσεως τῆς γαλβανομετρικῆς βελόνης τοποθετουμένης εἰς σχετικὴν τινα ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐν ὑπνωτικῇ καταστάσει διατελοῦντος. Αὐτὸς ὁ καθηγητὴς Bianchi ἀναφέρει περίπτωσιν καθ' ἣν πλησιάζων μαγνήτην πρὸς τὸν αὐχένα ἀτόμου τινὸς ἐν ὑπνωτικῇ διατελοῦντος καταστάσει καὶ διατάσσων τὸ ἄτομον νὰ διευθύνῃ τὸν δάκτυλον πρὸς τὴν μαγνητικὴν βελόνην ἐπέτυχε ταλαντεύσεις τῆς βελόνης ταύτης. Αὐτὸς οὗτος ὁ καθηγητὴς διατείνεται, ὅτι τὰ ὑπὸ πειραματισμὸν médiums παρουσιάζουσιν εἰδικὰς συνθήκας ὁμοιάζουσας κατὰ τινας φάσεις πρὸς τὸν ὑστερισμὸν καὶ τὸν ὑπνωτισμὸν. Καὶ ἰδοὺ, ὅτι αὐθεντικοῦ κύρους ἐπιστημονικαὶ φυσιογνομίαι παρουσιάζουσιν ἡμῖν τὸν πυρῆνα τῆς σχέσεως τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων πρὸς τὸν ὑπνωτισμὸν καὶ τὸν ὑστερισμὸν. Ὁ ἐν Φλωρεντίᾳ Dr. Visani Scozzi ἐν εἰδικῷ συγγράμματι ἐπιγραφομένῳ «Medianità» ἐξετάζων ἀπὸ αὐστηρᾶς ἐπιστημονικῆς ἀπόψεως τὸ médium ἐξάγει τὸ συμπέρασμα, ὅτι «τὸ médium διατελεῖ ἐν καθαρῶς ὑπνωτικῇ καταστάσει ἢ ἐν ὑπνωτικῇ ὑστερικῇ, ἐὰν παρουσιάζῃ ἐξαιρετικῆς ἐντάσεως φαινόμενα».

Τὰ ἄτομα ταῦτα κατὰ τὰς νεωτέρας δοξασίας ἀποτελοῦσι τὰς διαμέσους πνευματικὰς μορφὰς μεταξὺ ἡμῶν καὶ ἐνὸς κόσμου ἀγνώστου ἔτι τῇ σήμερον, κόσμου μετὰ τοῦ ὁποίου ἄγνωστον πῶς ἐπικοινωνοῦσι.

Κατ' αὐτὰς, τοὺς ἐπιστημονικοὺς πνευματικοὺς κύκλους κρατεῖ ἐν συγκινήσει τὸ γεγονός τῆς ἐμφανίσεως τοῦ φάσματος τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ εἰς μίαν φωτογραφίαν τοῦ γνωστοῦ ἐν Ἀθήναις διακεκριμένου δημοσιογράφου κ. Πολυβίου Δημητρακοπούλου, φωτογραφίαν περὶ τῆς ὁποίας ἠσχολήθη οὐ μόνον ἡ Ἑλληνικὴ δημοσιογραφία, ἀλλὰ καὶ ξένα σοβαρὰ φύλλα.

Τὸ ἐσχάτως κομισθὲν τεῦχος τῆς ἐν Παρισίοις ἐκδιδομένης ἐπιθεωρήσεως «Χρονικὰ τῶν Ψυχικῶν Ἐπιστημῶν» ἀναπαράγει τὴν περιεργον φωτογραφίαν, ἔτι δὲ ἡ ἐπιθεώρησις αὕτη βεβαιοῖ, ὅτι ἡ ἀμυδρὰ φυσιογνομία τοῦ φάσματος εἶνε προφανῶς ἡ μορφὴ τοῦ

Ούγκω, δημοσιεύει δὲ καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ φωτογράφου Μπουασσονά ἐπὶ τοῦ φαινομένου καθὼς καὶ ἐπιστολὴν τοῦ κ. Δημητρακοπούλου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Παγκοσμίου ἐταιρείας τῶν Ψυχικῶν Μελετῶν περὶ τῆς καταπληκτικῆς ἐμφανίσεως τοῦ φάσματος εἰς τὴν ἀρνητικὴν πλάκα.

Ἰδοὺ, ὅτι τὰ μυστήρια τοῦ πνευματισμοῦ ἐπιβάλλονται ἅπαξ ἔτι μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν προσοχὴν τῶν σοφῶν καὶ διεγείρουσι τὴν περιέργειαν τῶν ἐπιστημόνων. Ὁ κ. Δημητρακόπουλος, καθὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν Ψυχικῶν Μελετῶν Δρα Joire ἐκθέτει, αἰσθάνεται διαρκῶς πλησίον του καθ' ἣν ὥραν ἐργάζεται τὴν παρουσίαν φάσματος—τοῦ φάσματος τοῦ Βίκτωρος Ούγκω—τὸ ὁποῖον μεγίστην ἐπὶ τῶν σκέψεων αὐτοῦ ἀσκεῖ ἐπιρροήν, τὸ ὁποῖον τὸν συμβουλεύει καὶ τὸν ἐμπνέει εἰς τρόπον, ὥστε ὁ ἐμπνευσμένος ποιητὴς τῆς « Ἀγέννητης » μολοντί δὲν εἶνε ἐξοικειωμένος πολὺ εἰς τὴν Γαλλικὴν ὥθειται νὰ γράφῃ Γαλλιστὶ ὁλόκληρα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα μεταφράζει κατόπιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν.

Καθὰ τὸ τελευταῖον τεῦχος τῶν « Ψυχικῶν Μελετῶν » πραγματεύεται εὐθὺς ὡς τὸ πρῶτον ἠτένισαν τὴν φωτογραφίαν καὶ ἠρωτήθησαν τί παρίστα ἡ ἀπαλὴ κηλὶς ἡ δεξιόθεν τοῦ συγγραφέως, ἀπῆντησαν ἀδιστάκτως πάντες: « Τὸ πρόσωπον τοῦ Ούγκω ». Καὶ τὰ « Χρονικὰ τῶν Ψυχικῶν Ἐπιστημῶν » κλείουν τὴν ἀνακοίνωσιν διὰ τῶν ἐξῆς: « Τὰ περιστατικὰ αὐτὰ καθιστώσιν ἥττον ἀληθοφανῆ τὴν ὑπόθεσιν συμπτώσεως, ὅτι δηλαδὴ ἡ φρασματοῦδος μορφὴ ἡ ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ τῆς φωτογραφίας ὀφείλεται εἰς ἀπλὴν κηλίδα τῆς πλακός ».

Πρόκειται ἄρα περὶ πνευματιστικοῦ φαινομένου καθ' ὃ—κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῶν πνευματιστῶν—« Le médium ressent l'influence de l'esprit ».

Αἱ καταπληκτικαὶ αὗται πνευματιστικαὶ τῶν médiums μορφαὶ οὐδέποτε ἔπαυσαν ἀναφαινόμεναι διὰ τῶν αἰώνων καὶ ἀσχοῦσαι μεγάλην ἐπήρειαν ἐπὶ τῆς μυστικοπαθείας τοῦ πλήθους, τόσοσον ὥστε δύναται τις ἀδιστάκτως νὰ βε-

βαίωσῃ, ὅτι ἀποτελοῦσι τὴν ἀναγκαίαν βάσιν ὅλων τῶν θρησκειῶν. Τὰ ἱερὰ τῶν λαῶν βιβλία ἀποτελοῦσιν ἀναμφισβήτητον τοῦτου ἀπόδειξιν. Ὅντως, ὁποίας δημιουργικῆς παραγωγικότητος ὄργανα ἀναφαίνονται τὰ ἐν ἐκστάσει πνεύματα τῶν ἐκλεκτῶν, οἷοι ὁ Βούδδας, ὁ Μωάμεθ, ὁ Πυθαγόρας, ὁ Σωκράτης! εἶνε ὁλόκληρος περίλαμπρος καὶ ἀτελεύτητος σειρά πνευματικῆς πρὸς τὸ Ἰδεῶδες ἐκστάσεως τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Αἰσθήματος καὶ τῆς Σκέψεως.

Βεβαίως αἱ πνευματιστικαὶ αὗται περὶ médiums θεωρίαι πολὺ ἀπέχουσιν ἔτι τῆς πειραματικῆς ἀποδείξεως δι' ὃ καὶ δικαίως τὸ μείδιμα τῶν σκεπτικιστῶν διεγείρουσιν, ἀλλὰ μήτοι πρό τινος χρόνου πᾶς τις δὲν ἐδυσπίσται περὶ τῶν τῆς τηλεπαθείας φαινομένων; Σήμερον ὅμως μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κυμάνσεων Herz, αἵτινες ὅλως ἀνυπόπτως ταξειδεύουσι περίξ ἡμῶν, καίτοι ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ προκαλέσωσιν ἰσχυροτάτας ἐκρήξεις καὶ συλλεγόμεναι ὑπὸ εἰδικῶν συσκευῶν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν θαυμασίαν λειτουργίαν τοῦ ἀσυρμάτου τηλεγράφου, σήμερον λέγω μετὰ τὰς καταπληκτικὰς ταύτας ἀνακαλύψεις τίς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀπαισίας ὀπτασίας μητρὸς ὁρωμένης κατ' ὄναρ τὸ ἐν τῷ Ὁκεανῷ ναυάγιον τοῦ υἱοῦ της καθ' ὃν χρόνον τὸ ἀτιγὲς τῆς Φύσεως θῦμα ἀκτινοβολεῖ τὴν τελευταίαν Σκέψιν του πρὸς τὴν τρυφερὰν ὑπαρξιν, ἣτις συνεκέντρον ἐν αὐτῇ ὅλας τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς σπανίας τοῦ βίου της χαράς!

Τίς δύναται σήμερον μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Edison ἀνακάλυψιν τῆς φωτογραφίας τῆς Σκέψεως ν' ἀρνηθῇ, ὅτι τὰ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως πνεύματα συνεννοοῦνται ἔξ ἀποστάσεως διὰ κυμάνσεων παρεμφερῶν πρὸς τὰς τοῦ Herz αἵτινες ὅλως ἀσυνειδήτως θέτουσιν εἰς ἐπικοινωνίαν τοὺς εἰς ἀπόστασιν ἐγκεφάλους;

Ὅστε δικαίως δύναται τις μετὰ τοῦ Priestley νὰ φωνήσῃ, ὅτι « ἡ οὐτοπία τῆς χθὲς καθίσταται ἀλήθεια τῆς αὔριου ».

Ἀλεξάνδρεια, Μάρτιος 1908.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ